

Љ. Вукадиновић
ГВОЗДЕНА ПЕСНИЦА
Одлука је пала

(7)

Принео је руку шеширу у знак поздрава и удаљио се брзим, крупним корацима. Пратећи га погледом Жан је мислио гласно:

– Ову ствар не бих смео да испустим из руку. То је права сензација. Само треба прибавити доказе и када се сви конци скупе онда грунути. Пјер ми је указао пут и не слутећи да ми је учинио велику услугу.

Милош се насмејао.

– Још увек мислиш на то. Згодна афера, зар не?

– Одавно наслућујем да се нешто необично догађа. Сумњао сам да постоји нарочити споразум између Дипреа и његових боксера. Иначе стари не би могао да заради толике паре. Постао је моћан и богат такорећи преко ноћи. Сад знам на који је начин успео да скупи толике милионе.

Окренуо се Милошу и продужио промуклим гласом од узбуђења:

– Мишел, то је таква сензација каква се само пожелети може. Увек сам жудео да ми тако нешто падне шака. Кад ја будем покренуо све ће праштати, одјекнуће као прасак бомбе, уздрмаће из темеља спортску палату и све оне што суверено владају боксерским спортом код нас. Свима ћу им скинути маску и разголитити покварену душу. Они су спорт претворили у најобичнију трговину, у прљав зеленашки посао, који им омогућава да искоришћују боксере до крајности, да им одеру кожу с леђа. Из овога ће се исчаурити крупна ствар. Многе сумњиве победе биће објашњене, многе спортске величине срушене. Уништићу један систем, који нема никакве везе са спортом, који га, шта више, уништава, руши и његову продорну снагу, каља његове свете принципе.

– То неће бити лак посао, друже. Дипре је сувише моћан.

– Знам. Зато ћу бити обазрив. Треба ми времена да прикупим све доказе. Радићу тихо, без галаме, истрајно. Али кад будем готов бићу немилосрдан.

Поглед му је сијао претећи, а прсти су му се стегли у песнице. Зажарени образи одавали су његово узбуђење.

– Мило ми је што цео проблем посматраш с те тачке гледишта, – ухватио је Милош свога друга под руку и повео га излазу. – Увек си био исправан спортски вовинар и зато сам те толико заволео. Кроз твоје чланке увек се назирала тежња за спортском правдом. Продужи тим путем и увек ћеш имати сву спортску јавност за собом. Ако се критичар не држи исправног и објективног правца, изгубиће и углед и читалачку публику, а горе од тога за једног новинара мислим да нема. Зато буди истрајан и објективан.

– Хвала ти, Мишел, на добрим саветима. Ја сам увек знао да си ми ти искрен пријатељ.

Ишли су једно време ћутећи. Стадион Ролан Гарос остао је за њима и губио се све више у зеленилу густе Булоњске шуме.

– Видиш да нисам погрешо што сам одбио Дипреов уговор. – рекао је Милош.

– Сваки други на твоје месту потписао би га без размишљања. Треба заиста имати веома чврсту вољу па не подлећи овако примамљивом искушењу. Тим пре када се неко налази у твојој ситуацији. Имао си сјајну прилику да решиш проблем твога запослења. Каријера професионалног боксера је напорна и тешка, али кад неко има тако сјајне услове као ти, онда је вредно жртвовати се за крајњи циљ.

– Стари вук, – одговорио је Милош, – како га је назвао Пјер, заиста је добар трговац. Он је далековид и рачуна на будућност. Он би заиста имао знатних трошкова на почетку моје боксерске каријере, али ако бих стварно успео, а он на то рачуна, лавовски део прихода са мојих мечева припали би њему и то у току три године. То значи да бих ја стекао славу а он новац. Заиста је врло умешно извео ствар и изиграва прописе боксерске федерације на један провидан, али дозвољен начин. Под таквим условима никако не бих пристао да учествујем у неком послу, а још мање да се посветим једном спорту.

Стигли су до такси станице.

– Где ћемо? – запитало је Жан.

– Где год желиш.

– На Монмарт, – наредио је Жан шоферу, а затим се удобно завалио у седиште, вадећи цигарету из кутије.

Сумрак се лагано спуштао над милионским градом обухватајући га својим тамним велом. Ведро небо и пријатан поветарац обећавали су да ће вече бити свеже и пријатно.

ГЛАВА ЧЕТВРТА

Одлука је пала!

Милош је седео на ивици кревата и лаганим покретима окретао бројеве на телефонском апарату. Још је имао на себи пиџаму. Коса му је била у неред, разбарушена, очи још сањиве. Пробудио се мало пре и сетио се да треба да телефонира. У соби је владала полутамна, јер су ролетне биле спуштене. Напољу је већ увелико био дан, што се видело по танким одсјајима сунчевих зракова, који су се с муком пробијали кроз мале пукотине на прозору.

– Хало, Рене, јели си ти то?

– Здраво, Мишел баш сам мислио да те зовем. – шумеле су речи у слушалици.

– Шта има ново, Рене?

– Жан ми је говорио о теби. Жао ми је, Мишел, али нема ниједног слободног места у банци. Ако буде штогод одмах ћу ти јавити. Радо бих ти изишао у сусрет, али ситуација је неповољна.

Општа криза је закачила и нас. Требало би да отпуштамо чиновнике, а не да примамо нове. Жао ми је, веома ми је жао. али сам немоћан.

– У реду Рене. Извини што сам те узнемиравао.

– Али, Мишел, то је ситница. Него, хоћеш ли доћи после подне код Жени? Гледај свакако да дођеш, биће врло весело... Довиђења.

Милош је спустио слушалицу и незадовољно напућио уста. Провукао је прсте кроз густу косу и склонио немирне праменове с чела. Уздахнуо је дубоко и завалио се у мекане јастуке. Лежао је на леђима, упирући поглед у таваницу.

Већ неколико дана покушава узалудно да добије неко место. Свуда је био одбијен. Учтиво, бираним речима, али одлучно. Увек је чуо исто: жалили су га због његовог удеса, изговарали се на кризу, на слабе послове, на нагомиланост чиновничког особља. Ни Жан није био боље среће. Заједнички пријатељи изневерили су их у тренутку када су се надали да ће свуда наићи на потпору и разумевање.

– Док имаш пара, имаш и пријатеља! – насмејао се иронично Милош и усправио се у постељи. Потражио је електрично звонце притиснуо на дугме. Рене је био његова последња нада. И она се, међутим, расплинула као сапунски мехур. Списак пријатеља који су могли да му помогну био је исцрпљен. Преостало му је још да чита мале огласе по дневним листовима.

Врата су се отворила и Гастон је ушао.

– Добро јутро, господине.

Гастон је пришао прозору и разгрнуо завесе. Чула се шкрипа ролетни. Млаз светлости преплави собу и осветли је.

– Мора да је касно, Гастоне?

– Једанаест је часова, господине. Треба ли да донесем доручак?

Милош је мрзовољно затресао главом.

– Нисам гладан. Не бих могао да ручам ако сада нешто поједем. Да ли је купатило спремно?

– Јесте, господине.

Милош се протеглио лењо, кривећи се. Устао је лагано и ставио руку на раме свога слуге.

– Ех, мој Гастоне, мораћемо да се растанемо.

– Али, господине! – муцао је изненађени слуга.

– Да, да, Гастоне, мораћемо да се растанемо. Ти и не знаш шта се догодило.

– Ох, знам, милостиви господине.

Милош га је погледао смешећи се, али га није питао одакле зна за његову несрећу. Навикао је већ на то да Гастон зна све и да га ничим не може изненадити.

– Онда ти је све јасно, стари, добри Гастоне. Чиним то тешка срца, јер сам навикао на тебе, толико сам навикао да ме језа свег прође, кад помислим да ћеш отићи. Од сада ћу морати да се сам о себи бринем.

– Ако господин мисли на моју плату, онда нека се ништа не брине. Ја имам довољно и могу да чекам. Кад господин поправи своје материјалне прилике, лако ћемо уредити наше рачуне.

Милош је био тронут.

– Хвала ти, Гастоне. Ти си ми једини остао веран Ти и Жан прави сте пријатељи. То вам никада нећу моћи заборавити. Али ја, нажалост, не могу да примим твоју жртву.

Гастон је хтео нешто да каже али га је Милош предухитрио.

– Како стоје наши рачуни? Имамо ли још штогод готовине?

Стан је плаћен до краја године и сви рачуни су исплаћени. У благајни има још око хиљаду пет стотина франака. Милош је звизнуо од задовољства.

– Па није баш тако рђаво као што сам мислио. Да ме моји пријатељи нису оставили на цедилу сјајно би изгурао ову годину. – додао је горко.

Глас му је постао љутит кад је продужио:

– Ах, да ми само онај зеленаш није понудио онако сраман уговор, сада би проблем био решен.

Гастон је радознало подигао очи и испитивачки их задржао на лицу свога господара.

– То ипак још ниси успео да дознаш, свезнајући. – ликовао је Милош, радујући се као мало дете, што има ипак нечим да изненади свога слугу.

– Какав уговор милостиви господине?

– Седи, да не би пао од изненађења. – Хтео сам да постанем професионални боксер. Ха, шта кажеш на то?

Ако је мислио да изненади свога слугу, онда је потпуно успео. Гастон је разрогачених очију бленуо у свога господара. Ово сазнање сасвим га је збунило. Његово запрепашћење било је тако очевидно, тако искрено и спонтано, да се Милош смејао бучно, весело, тако јако да је јечала цела соба.

– Ви... ви сте хтели да постанете професионални боксер?!

– Да, мој стари Гастоне. Заправо, то су ми понудили, јер сам пре неко вече нокаутирао оног пијаног Џое Нокса, који ме је изазвао дрским и безобразним понашањем.

– Зар сте то ви били? – чудило се Гастон.

– Дакле, ипак си нешто начуо о томе. Заиста пред тобом не може ништа да се сакрије. Јест, ја сам га нокаутирао. Пјер, агент Дипроов, понудио ми је уговор на три године. Али какав уговор? 63% за старога вука и само 37% за мене!

– И ви сте одбили?

– Наравно. Радије ћу да носим цигле или да скочим у Сену него да повећавам богатство тог старог лопова.

Гастон се већ прибрао од изненађења и замишљено је левом руком гладио своју добро обријану браду

– И ви бисте заиста постали професионални боксер када бисте добили повољне финансијске услове?

Милош је немоћно раширио руке.

– Пре неки дан на то нисам ни мислио. Били услови повољни илн не, одбио бих сваку понуду. Али данас мислим сасвим другојачије. Сви су ме оставили на цедилу, сви сем тебе и Жана. Дојучерашњи пријатељи налазе сто изговора да би ме се отресли. Сматрао сам, да ћу лако наћи неко запослење, које би одговарало мојим способностима и школској спреми, али сам се преварио. Свуда сам наишао на затворена врата. Још ову годину, међутим, морам да останем у Паризу, да бих положио докторат. Са хиљаду ипо франака, колико кажеш да износи сва моја имовина, једва ако издржим месец дана. Треба дакле, радити мој Гастоне, привређивати, зарадити рпу франака...

– Дипре није једини менаџер у Паризу. Знам их пуно који би сигурно с вама склопили повољнији уговор.

– Сви су они као Дипре и зато не бих волео да имам посла с том багром. Мораћу ипак нешто друго да потражим.

(Наставиће се)

Lj. Vukadinović
GVOZDENA PESNICA
Odluka je pala

(7)

Prineo je ruku šeširu u znak pozdrava i udaljio se brzim, krupnim koracima. Prateći ga pogledom Žan je mislio glasno:

– Ovu stvar ne bih smeo da ispustim iz ruku. To je prava senzacija. Samo treba pribaviti dokaze i kada se svi konci skupe onda grnuti. Pjer mi je ukazao put i ne sluteći da mi je učinio veliku uslugu.

Miloš se nasmejao.

– Još uvek misliš na to. Zgodna afera, zar ne?

– Odavno naslućujem da se nešto neobično događa. Sumnjao sam da postoji naročiti sporazum između Diprea i njegovih boksera. Inače stari ne bi mogao da zaradi tolike pare. Postao je moćan i bogat takoreći preko noći. Sad znam na koji je način uspeo da skupi tolike milione.

Okrenuo se Milošu i produžio promuklim glasom od uzbuđenja:

– Mišel, to je takva senzacija kakva se samo poželeti može. Uvek sam žudeo da mi tako nešto padne šaka. Kad ja budem pokrenuo sve će praštati, odjeknuće kao prasak bombe, uzdrmaće iz temelja sportsku palatu i sve one što suvereno vladaju bokserskim sportom kod nas. Svima ću im skinuti masku i razgoliti pokvarenu dušu. Oni su sport pretvorili u najobičniju trgovinu, u prljav zelenaški posao, koji im omogućava da iskorišćuju boksera do krajnosti, da im oderu kožu s leđa. Iz ovoga će se iščauriti krupna stvar. Mnoge sumnjive pobede biće objašnjene, mnoge sportske veličine srušene. Uništiću jedan sistem, koji nema nikakve veze sa sportom, koji ga, šta više, uništava, ruši i njegovu prodornu snagu, kalja njegove svete principe.

– To neće biti lak posao, družo. Dipre je suviše moćan.

– Znam. Zato ću biti obazriv. Treba mi vremena da prikupim sve dokaze. Radiću tiho, bez galame, istrajno. Ali kad budem gotov biću nemilosrdan.

Pogled mu je sijao preteći, a prsti su mu se stegli u pesnice. Zažareni obrazi odavali su njegovo uzbuđenje.

– Milo mi je što ceo problem posmatraš s te tačke gledišta, – uhvatio je Miloš svoga druga pod ruku i poveo ga izlazu. – Uvek si bio ispravan sportski vovinar i zato sam te toliko zavoleo. Kroz tvoje članke uvek se nazirala težnja za sportskom pravdom. Produži tim putem i uvek ćeš imati svu sportsku javnost za sobom. Ako se kritičar ne drži ispravnog i objektivnog pravca, izgubiće i ugled i čitalačku publiku, a rope od toga za jednog novinara mislim da nema. Zato budi istrajan i objektivan.

– Hvala ti, Mišel, na dobrim savetima. Ja sam uvek znao da si mi ti iskren prijatelj.

Išli su jedno vreme čuteći. Stadion Rolan Garos ostao je za njima i gubio se sve više u zelenilu guste Bulonjske šume.

– Vidiš da nisam pogrešio što sam odbio Dipreov ugovor. – rekao je Miloš.

– Svaki drugi na tvome mestu potpisao bi ga bez razmišljanja. Treba zaista imati veoma čvrstu volju pa ne podleći ovako primamljivom iskušenju. Tim pre kada se neko nalazi u tvojoj situaciji. Imao si sjajnu priliku da rešiš problem tvoga zaposlenja. Karijera profesionalnog boksera je naporna i teška, ali kad neko ima tako sjajne uslove kao ti, onda je vredno žrtvovati se za krajnji cilj.

– Stari vuk, – odgovorio je Miloš, – kako ga je nazvao Pjer, zaista je dobar trgovac. On je dalekovid i računa na budućnost. On bi zaista imao znatnih troškova na početku moje bokzerske karijere, ali ako bih stvarno uspeo, a on na to računa, lavovski deo prihoda sa mojih mečeva pripali bi njemu i to u toku tri godine. To znači da bih ja stekao slavu a on novac. Zaista je vrlo umešno izveo stvar i izigrava propise bokzerske federacije na jedan providan, ali dozvoljen način. Pod takvim uslovima nikako ne bih pristao da učestvujem u nekom poslu, a još manje da se posvetim jednom sportu.

Stigli su do taksi stanice.

– Gde ćemo? – zapitao je Žan.

– Gde god želiš.

– Na Monmart, – naredio je Žan šoferu, a zatim se udobno zavalio u sedište, vadeći cigaretu iz kutije.

Sumrak se lagano spuštao nad milionskim gradom obuhvatajući ga svojim tamnim velom. Vedro nebo i prijatan povetarac obećavali su da će večer biti sveže i prijatno.

GLAVA ČETVRTA

Odluka je pala!

Miloš je sedeo na ivici krevata i laganim pokretima okretao brojeve na telefonskom aparatu. Još je imao na sebi pidžamu. Kosa mu je bila u neredu, razbarušena, oči još sanjive. Probudio se malopre i setio se da treba da telefonira. U sobi je vladala polutama, jer su roletne bile spuštene. Napolju je već uveliko bio dan, što se videlo po tankim odsjajima sunčevih zrakova, koji su se s mukom probijali kroz male pukotine na prozoru.

– Halo, Rene, jeli si ti to?

– Zdravo, Mišel baš sam mislio da te zovem. – šumele su reči u slušalici.

– Šta ima novo, Rene?

– Žan mi je govorio o tebi. Žao mi je, Mišel, ali nema nijednog slobodnog mesta u banci. Ako bude štogod odmah ćy ti javiti. Rado bih ti izišao u susret, ali situacija je nepovoljna.

Opšta kriza je zakačila i nas. Trebalo bi da otpuštamo činovnike, a ne da primamo nove. Žao mi je, veoma mi je žao. ali sam nemoćan.

– U redu Rene. Izvini što sam te uznemiravao.

– Ali, Mišel, to je sitnica. Hego, hoćeš li doći posle podne kod Ženi? Gledaj svakako da dođeš, biće vrlo veselo... Doviđenja.

Miloš je slustio slušalicu i nezadovoljno napucao usta. Provukao je prste kroz gustu kosu i sklonio nemirne pramenove s čela. Uzdahnuo je duboko i zavalio se u mekane jastuke. Ležao je na leđima, upirući pogled u tavanicu.

Već nekoliko dana pokušava uzaludno da dobije neko mesto. Svuda je bio odbijen. Učtivo, biranim pečima, ali odlučno. Uvek je čuo isto: žalili su ga zbog njegovog udesa, izgovarali se na krizu, na slabe poslove, na nagomilanost činovničkog osoblja. Ni Žan nije bio bolje cpeće. Zajednički prijatelji izneverili su ih u trenutku kada su se nadali da će svuda naići na potporu i razumevanje.

– Dok imaš para, imaš i prijatelja! – nasmejao se ironično Miloš i uspravio se u postelji. Potražio je električno zvonce pritisnuo na dugme. Rene je bio njegova poslednja nada. I ona se, međutim, rasplinula kao sapunski mehur. Spisak prijatelja koji su mogli da mu pomognu bio je iscrpljen. Preostalo mu je još da čita male oglase po dnevnim listovima.

Vrata su se otvorila i Gaston je ušao.

– Dobro jutro, gospodine.

Gaston je prišao prozoru i razgrnuo zavese. Čula se škripa roletni. Mlaz svetlosti preplavi sobu i osvetli je.

– Mora da je kasno, Gastone?

– Jedanaest je časova, gospodine. Treba li da donesem doručak?

Miloš je mrzovoljno zatresao glavom.

– Nisam gladan. He bih mogao da ručam ako sada nešto pojedem. Da li je kupatilo spremno?

– Jeste, gospodine.

Miloš se proteglio lenjo, kriveći se. Ustao je lagano i stavio ruku na rame svoga sluga.

– Eh, moj Gastone, moraćemo da ce ristanemo.

– Ali, gospodine! – mucao je iznenađeni sluga.

– Da, da, Gastone, moraćemo da ce ristanemo. Ti i ne znaš šta se dogodilo.

– Oh, znam, milostivi gospodine.

Miloš ga je pogledao smešeći se, ali ga nije pitao odakle zna za njegovu nesreću. Navikao je već na to da Gaston zna sve i da ga ničim ne može iznenaditi.

– Onda ti je sve jasno, stari, dobri Gastone. Činim to teška srca, jer sam navikao na tebe, toliko sam navikao da me jeza sveg prođe, kad pomislim da ćeš otići. Od sada ću morati da se sam o sebi brinem.

– Ako gospodin misli na moju platu, onda neka se ništa ne brine. Ja imam dovoljno i mogu da čekam. Kad gospodin popravi svoje materijalne prilike, lako ćemo urediti naše račune.

Miloš je bio tronut.

– Hvala ti, Gastone. Ti si mi jedini ostao veran. Ti i Žan pravi ste prijatelji. To vam nikada neću moći zaboraviti. Ali ja, nažalost, ne mogu da primim tvoju žrtvu.

Gaston je hteo nešto da kaže ali ga je Miloš preduhitrio.

– Kako stoje naši računi? Imamo li još štogod gotovine?

Stan je plaćen do kraja godine i svi računi su isplaćeni. U blagajni ima još oko hiljadu pet stotina franaka. Miloš je zviznuo od zadovoljstva.

– Pa nije baš tako rđavo kao što sam mislio. Da me moji prijatelji nisu ostavili na cedilu sjajno bi izgurao ovu godinu. – dodao je gorko.

Glas mu je postao ljutit kad je produžio:

– Ah, da mi samo onaj zelenaš nije ponudio onako sraman ugovor, sada bi problem bio rešen.

Gaston je radoznalo podigao oči i ispitivački ih zadržao na licu svoga gospodara.

– To ipak još nisi uspeo da doznaš, sveznajući. – likovao je Miloš, radujući se kao malo dete, što ima ipak nečim da iznenadi svoga slugu.

– Kakav ugovor milostivi gospodine?

– Sedi, da ne bi pao od iznenađenja. – Hteo sam da postanem profesionalni bokser. Ha, šta kažeš na to?

Ako je mislio da iznenadi svoga slugu, onda je potpuno uspeo. Gaston je razrogačenih očiju blenuo u svoga gospodara. Ovo saznanje sasvim ga je zbunilo. Njegovo zaprepašćenje bilo je tako očevidno, tako iskreno i spontano, da se Miloš smejavao bučno, veselo, tako jako da je ječala cela soba.

– Vi... vi ste hteli da postanete profesionalni bokser?!

– Da, moj stari Gastone. Zapravo, to su mi ponudili, jer sam pre neko veče nokautirao onog pijanog Džoe Noksa, koji me je izazvao drskim i bezobraznim ponašanjem.

– Zar ste to vi bili? – čudio ce Gaston.

– Dakle, ipak si nešto naćuo o tome. Zaista pred tobom ne može ništa da se sakrije. Jest, ja sam ga nokautirao. Pjer, agent Diproov, ponudio mi je ugovor na tri godine. Ali kakav ugovor? 63% za staroga vuka i samo 37% za mene!

– I vi ste odbili?

– Naravno. Radije ću da nosim cigle ili da skoćim u Senu nego da povećavam bogatstvo tog starog lopova.

Gaston se već pribrao od iznenađenja i zamišljeno je levom rukom gladio svoju dobro obrijanu bradu

– I vi biste zaista postali profesionalni bokser kada biste dobili povoljne finansijske uslove?

Miloš je nemoćno raširio ruke.

– Pre neki dan na to nisam ni mislio. Bili uslovi povoljni iln ne, odbio bih svaku ponudu. Ali danas mislim sasvim drugojaćije. Svi su me ostavili na cedilu, svi sem tebe i Žana. Dojućerašnji prijatelji nalaze sto izgovora da bi me se otresli. Smatrao sam, da ću lako naći neko zaposlenje, koje bi odgovaralo mojim sposobnostima i školskoj spremi, ali sam se prevario. Svuda sam naišao na zatvorena vrata. Još ovu godinu, međutim, moram da ostanem u Parizu, da bih položio doktorat. Sa hiljadu ipo franaka, koliko kažeš da iznosi sva moja imovina, jedva ako izdržim mesec dana. Treba daklv, raditi moj Gastone, privređivati, zaraditi rpu franaka...

– Dipre nije jedini menadžer u Parizu. Znam ih puno koji bi sigurno s vama sklopili povoljniji ugovor.

– Svi su oni kao Dipre i zato ne bih voleo da imam posla s tom bagrom. Moraću ipak nešto drugo da potražim.

(Nastaviće se)